ירדא (תשי"א) פרק כ'א.

א. שאלה כללית:
השוה את פרקנו לפרק טז'ז והסבר:
1) במה שונה התנהגות שרה בפרקנו, מהתנהגותה שם ומהי סבת השוני, ולמה נמצא בפרקנו, שהסכים הקבה"ו עמה (פ' י'ב) ולא מצאנו הסכמה כזאת בפרק ט'ז.?
ועיין רמב"ן ט'ז ו' ד"ה ותענה שרי ותברח מפניה.
2) במה שונה התנהגות אברהם בפרקנו מהתנהגותו שם ומהי סבת השוני?

ב. שאלות סגנון:
1. בכנויים שונים מכנה הכתוב את ישמעאל בפרקנו:
ט : ותרא שרה את בן הגר המצרית.
י'א: וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו
י'ד:... ויתן אל הגר שם על שכמה [illegible] הילד
ט'ו:... ותשלך את הילד תחת אחד השיחים
י'ז:... וישמע אלוקים את קול הנער
כ' :...ויהי אלוקים את הנער

הסבר, מהי סבת השוני בכנויים בכל המקומות הנ"ל?
והשוה לשאלה זו גם גליון ויחב תש"י שאלה ג.
" " " " " וירא תש"ט " ג
" " " " " מקץ תש"ו " ב
" " " " " תשריע מצורע תש"ט שאלה ה1.

2. י'-י'א: גרש בן האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה
למה לא קראה שרה לו בשמו "ישמעאל" אלא קראה לו "בן האמה" בלבד?
ועיין שמואל א' ב' ל': כי בוחר אתה לבן ישי
" כ'ב ז: גם לכלכם יתן בן ישי שדות וכרמים
" " ח: בכרת בני עם בן ישי...
ישעיה ז' ד': משני זנבות האודים העשנים... ובן רמליה
" " ט': ...וראש שומרון בן רמליהו.

ג. שאלות ודיוקים ברש"י:
1) א ד"ה וה' פקד את שרה תימה, מהיכן למדו בפסוקנו דאברהם נענה תחילה, והלא רפואת אבימלך וביתו תחילה נאמרה ואח"כ פקידת שרה?
וע' רש"י בר' ד', א ד"ה והאדם ידע
" " ל'ט א " ויוסף הורד עד "מגדולתו"
" בראשית כ'ה ל'ד, כ'ז ו'.
" שמואל א' ט' ט'ו: וה' גלה את אזן שמואל יום אחד לפני בוא שאול,
2) ב. ד"ה אשר דבר אותו
a × מה קשה לו?
b ×× ~~לשם מה הביא רש"י כאן את דברי ת"א?~~
c ×× לשם מה הוסיף רש"י על הפעל "דבר" עוד את הפעל "קבע" - מה תיקן בזה?
3) ז " מי מלל לאברהם
a) במה נוטה רש"י כאן מפשט הכתוב.
(וע' רמב"ן ז ד"ה מי מלל)
b ×× מה מאלצו לפרש כן?
c ×× נסה להגן על פירוש רש"י למלת "מי" נגד טענות הרמב"ן?

ד. י'ו: וישמע אלוהים את קול הנער
אברבנאל: "וישמע . את קול...": על דרך (בר' ד') "קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה", כי מיתתו של הבל היא הצועקת, - כן הדוחק והצער שהיה לישמעאל, בו היה הקול ששמע אלוקים.
× 1. מה קשה לו ומה תיקן בפרושו?
××2. וע' שמות כ'ב כ'א "כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו".
מהו הקשי בפסוק ההוא שאפשר לתרצו בדרך פרושו של אברבנאל כאן?

השאלות המסומנות × קשות והמזומנות ×× קשות ביותר. בחר במתאים לך.
תשובות יש לשלח לנחמה ליבוביץ ירושלם קרית משה.